

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/48/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818010784
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3818010784.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Ondreja Samaša a JUDr. Mariána Dunčka na verejnom zasadnutí konanom dňa 08. septembra 2020 prejednal odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza v trestnej veci obžalovaného

Y. C.,

nar. XX.XX.XXXX v R., trvale bytom I. R., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom v inej veci, na verejnom zasadnutí prítomného,

ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/154/2018 zo dňa 19.02.2020 a takto

rozhodol:

I.

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora smerujúce proti výroku v rozsudku súdu prvého stupňa o oslobodení obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Tr. por. pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a § 38 ods. 5 Tr. zák. zamietá, pretože nie je dôvodné.

II.

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. c), ods. 2 Tr. por. zrušuje sa v napadnutom rozsudku výrok, ktorým bol obžalovaný podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodený spod obžaloby pre zločin kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák., § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a § 38 ods. 5 Tr. zák. a zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a § 38 ods. 5 Tr. zák.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. sa vec v tejto časti vracia súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný Y. C. podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza sp. zn. 2Pv 489/16/3307 zo dňa 11.12.2018 pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na §§ 139 ods. 1 písm. a) a 38 ods. 5 Tr. zák. (skutok v bode 1/ obžaloby, ďalej len „skutok 1/“) na tom skutkovom základe, že v izbe číslo 213 v hoteli H., na ulici T. H. v R. zo dňa 11.01.2016 na deň 12.01.2016, v bližšie nezistenom čase potom, čo dal maloletej poškodenej S. B., nar. XX.XX.XXXX, vypiť neznámu čiru tekutinu, a potom, čomu táto opakovane povedala, že s ním sex nechce, ju napriek jej nevôli vyzliekol, čomu sa maloletá poškodená verbálne bránila a odstrkovala ho rukami, dal jej facky na tvár, držal jej ruky a vykonal s

ňou proti jej vôli pohlavný styk. Tým istým rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný Y. C. podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza sp. zn. 2Pv 489/16/3307 zo dňa 11.12.2018 pre zločin kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák. s poukazom na §§ 138 písm. b), 139 ods. 1 písm. a) a 38 ods. 5 Tr. zák. a zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na §§ 139 ods. 1 písm. a) a 38 ods. 5 Tr. zák. (skutok v bode 2/ obžaloby, ďalej len „skutok 2/“) na tom skutkovom základe, že na bližšie nezistených miestach v meste R. a na iných presne nezistených miestach, počas presne nezisteného obdobia, minimálne od januára 2016 do dňa 10.07.2016 maloletú poškodenú S. B., nar. XX.XX.XXXX po tom, čo jej obžalovaný dal užiť neznámu bielu látku, tzv. „piko“ alebo inú neznámu tekutinu, ju presvedčil k prostitúcii s mužmi, ktorých jej on mu dohodil na diskotékach a na parkoviskách minimálne v meste R., z čoho obžalovaný utŕžil bližšie nezistenú finančnú čiastku, pričom pri každom nesúhlase maloletej poškodenej v tom zmysle, že táto už nechce mať sex s neznámymi mužmi za peniaze, jej povedal, že zabije ju a jej rodinu, a že to musí robiť.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prokurátor odvolanie, ktoré zahlásil do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po vyhlásení rozsudku proti obidvom oslobodzujúcim výrokom rozsudku v neprospech obžalovaného. V písomných dôvodoch uviedol, že spáchanie oboch stíhaných skutkov je dostatočne preukázané výpoveďou poškodenej maloletej S. B. (ďalej „poškodená“), nepriamo i svedkami S. X., I. X. a G. X., a aj svedkom S. W.. Má za to, že vierohodnosť výpovede poškodenej nebola žiadnym zásadným spôsobom spochybnená. Tá vo svojej výpovedi podrobne popísala oba stíhané skutky. Uviedol v prípade skutku 1/, že pokiaľ svedkovia C. a S., ktorí prišli na hotel s obžalovaným a poškodenou, tvrdia, že nepočuli žiaden hluk z izby poškodenej, tak z výpovede svedkyne W. S. vyplýva, že múry v izbách sú dostatočne silné, pričom izba svedkov sa nenachádzala v blízkosti izby poškodenej. Preto je prirodzené, že nepočuli krik a bránenie sa poškodenej. Spáchanie skutku nevyklučuje ani skutočnosť, že poškodená s obžalovaným ostala na izbe do ďalšieho dňa, pričom o znásilnení nič nepovedala ani týmto svedkom. Je nutné prihliadnuť aj na to, že poškodená sa ocitla v noci na hotelovej izbe v inom meste ako žije, a nemala žiadnu možnosť sa dostať domov. K oboj svedkom možno poškodená nepocítovala dôveru, aby sa im na druhý deň zverila o tomto „zážitku“. Vyjadril nesúhlas s vyhodnotením súdu prvého stupňa, že dôveryhodnosť poškodenej znižuje to, že začala o skutku hovoriť až s odstupom relatívne dlhšieho času. Podľa jeho názoru je pomerne bežným javom z verejne známych prípadov trestných činov znásilnenia, že ich obeť nájdu odvahu o nich hovoriť až s odstupom určitého času. Má za to, že aj vzhľadom na vek poškodenej táto potrebovala určitý čas na spracovanie celej udalosti. V prípade skutku 2/ uviedol, že svedok S. W. doslova vypovedal, že obžalovaný mu ponúkol poškodenú, pričom mu povedal, že ak mu dá 10,- až 20,- Eur, môže si s poškodenou robiť čo chce. Následne mu obžalovaný povedal, aby mu dal peniaze, lebo dopadne zle, a preto išiel za kamarátom, ktorý mu peniaze požičal. Z uvedenej výpovede má za to, že je jednoznačne preukázané, že obžalovaný ponúkal poškodenú za účelom vykonania prostitúcie. Skutočnosť, že svedok nevidel, že by obžalovaný poškodenú aj násilím nútil, aby prostitúciu vykonávala, nevyklučuje spáchanie skutku. V prospech obžalovaného svedčí len jeho vlastná výpoveď a výpovede jeho blízkych osôb, ktoré hodnotí ako tendenčné a účelové v snahe zbaviť obžalovaného viny. Dodal, že konštatovať nevierohodnosť výpovede poškodenej je možné len za predpokladu, že jej výpoveď by bola v rozpore s niektorým z vykonaných relevantných dôkazov, čo sa v danom prípade nestalo. Navrhol preto, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadril aj obžalovaný prostredníctvom obhajcu. Uviedol, že odvolanie prokurátora nepovažuje za dôvodné. Poukázal na to, že podané trestné oznámenie svedka S. X. je v hrubom nesúlade s výpoveďami svedkov tak, ako na ne podrobne v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal súd prvého stupňa. Tieto rozpory svedčia potom o pravdivosti jeho obrany, že bolo len o vykonštruované, s cieľom privediť mu trestné stíhanie. Výpoveď poškodenej považuje v prípade skutku 1/ za plnú závažných rozporov, a preto je nedôveryhodným zdrojom informácií, čo sa v inkriminovanom období medzi nimi malo stať. Naproti jej výpovedi sú výpovede svedkov C., S. a S.. Poukázal aj na skutočnosť, že hotel sa nachádzal vo vzdialenosti cca 500 metrov od miesta bydliska poškodenej. Tiež vzhľadom k povahovým vlastnostiam poškodenej, ako ich popísala vo výpovedi jej matka, považuje za nelogické, aby poškodená údajné znásilnenie neoznámila na políciu či v rámci svojej rodiny. Nevierohodnosť výpovede poškodenej bola správne súdom prvého stupňa braná do úvahy i v prípade skutku 2/. Nebol totiž produkovaný žiadny dôkaz o tom, že by nútil poškodenú k pohlavným stykom s inými mužmi a ani dôkaz, o akých mužov malo ísť. Obžaloba v tejto časti bola na neho podaná práve na základe výpovede poškodenej, ktorá je ako celok nevierohodná. Pokiaľ je možné konštatovať,

že poškodená nevy povedala pravdivo o svojom údajnom znásilnení, možno s prihliadnutím na všetky okolnosti mať prinajmenšom vážne pochybnosti o tom, že pravdivo vypovedá o tom, že ju mal nútiť k prostitúcií. Poukázal aj na správanie poškodenej popisovanej jej matkou, že táto jej zakazovala chodiť von. Ak by teda bola poškodená nútená k prostitúcií, bolo by jej vyhrážané z jeho strany smrťou a pod., možno mať prinajmenšom vážne pochybnosti o tom, že by napriek zákazom svojej matky chodila von, teda vedome sa vystavovala nebezpečeniu násillia a vyhrážok z jeho strany a že by bola pod hrozbou násillia vykonávala pohlavný styk s inými mužmi ako prostitútkou. Poukázal tiež na výpoveď svedka C., podľa ktorej poškodená sama poskytovala sexuálne služby iným cudzím mužom za odplatu v R. i v F. nad R.. Aj svedkyňa G. X. vypovedala, že poškodená jej povedala, že ju nútil chodiť s mužmi za peniaze H. W.. Navrhol preto, aby odvolací súd odvolanie prokurátora podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní zotrvali obidve procesné strany na svojich písomných návrhoch tak, ako sú tieto uvedené vyššie.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je čiastočne dôvodné v prípade skutku 2/.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytýkaná žiadna chyba, a ani odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

*** Výrok I. uznesenia odvolacieho súdu ohľadom skutku 1/ ***

Odvolací súd sa v plnej miere stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že sa stal skutok 1/, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný. Súd prvého stupňa sa v odôvodnení napadnutého rozsudku riadne vysporiadal so všetkými dôkazmi a okolnosťami významnými pre svoje rozhodnutie, ktoré podrobne, logicky a aj presvedčivo odôvodnil.

V zhode s názorom súdu prvého stupňa aj odvolací súd vyhodnotil výpoveď jedinej priamej svedkyne tohto skutku - maloletej poškodenej S. B. ako plnú závažných rozporov, ktorú nepodporil v relevantnej časti žiaden iný vykonaný dôkaz. Pritom ostatné vykonané dôkazy boli len nepriame, ktorých dôkazná sila nedosahovala „uzavretú reťaz“ na to, aby bolo možné rozhodnúť o vine obžalovaného bez porušenia dôležitej zásady trestného konania in dubio pro reo, teda v pochybnostiach v prospech obžalovaného.

Poškodená napr. uvádzala, že nik s ňou a obžalovaným vtedy v hoteli nebol a bola tam s obžalovaným len raz, keď sa to stalo, ale zápis v hotelovej knihe a výpovede obžalovaného a svedkov U. C. a I. S. preukazujú, že tam s nimi v inkriminovaný deň boli aj títo dvaja svedkovia. Poškodená taktiež najskôr tvrdila, že do hotela sa dostali taxíkom, a potom zas uviedla, že do hotela prišli (súkromným) motorovým vozidlom, ktoré zabezpečil obžalovaný. Poškodená tvrdila, že peniaze od obžalovaného nedostávala a živili ju rodičia, ktorí jej aj kupovali nové oblečenie, avšak jej matka to poprela. Z výpovedí svedkov G. X. a U. C. pritom vyplynulo, že poškodená vykonávala prostitúciu, z čoho plynul jej finančný zárobok. Z výpovede svedkyne I. S. tiež vyplynulo, že poškodená jej hovorila, že nechce byť na izbe s obžalovaným, pričom ona jej navrhla, aby išla na izbu s ňou. Poškodená s tým súhlasila, ale neskôr jej povedala, že ide s obžalovaným. Svedkovia U. C. a I. S. aj zhodne uviedli, že obžalovaný s poškodenou ešte v tú noc prišli na ich izbu, kde sa spoločne zabávali. Poškodená taktiež tvrdila, že priebeh znásilnenia si nepamätala, avšak naopak bola až veľmi konkrétna čo sa týka iných udalostí z toho obdobia, o ktorých vypovedala.

Nelogicky sa tiež podľa názoru odvolacieho súdu poškodená prakticky až do podania trestného oznámenia nikomu (ani blízkej rodine) a ani svojej „najlepšej priateľke“ G. X. nezdôverila, že mala byť obžalovaným znásilnená. G. sa tak až s veľkým časovým odstupom, pričom ani trestné oznámenie nepodala ona sama, ale jej starý otec.

V rámci svojej prieskumnej povinnosti preto dospel odvolací súd v prípade skutku 1/ k záveru, že napadnutý rozsudok v tejto časti je vecne správny a zákonný, a preto odvolanie prokurátora ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

*** Výrok II. uznesenia odvolacieho súdu ohľadom skutku 2/ ***

K opačnému záveru ale odvolací súd dospel v prípade skutku 2/. V tejto časti už odvolací súd nepovažoval napadnutý rozsudok za vecne správny a zákonný.

Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti trpí vadami v zmysle § 321 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por. a tie nebolo možné odstrániť na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu. Zároveň nemohol odvolací súd sám uznať obžalovaného za vinného zo skutku 2/ (prípadne jeho časti, pri zachovaní totožnosti skutku), pretože obžalovaný bol v jeho prípade spod obžaloby napadnutým rozsudkom oslobodený - § 322 ods. 4 písm. a) Tr. por.

Odvolací súd zistil v postupe súdu prvého stupňa nejasnosti a neúplnosti skutkových zistení, pretože súd prvého stupňa sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre svoje rozhodnutie - § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. Doterajšie skutkové zistenia súdu prvého stupňa preto zatiaľ nie sú správne a úplné, a po vykonaní ďalších dôkazov by mohlo dôjsť k zásadnej zmene skutkových zistení, a tým k zmene samého rozhodnutia súdu prvého stupňa - § 321 ods. 1 písm. c) Tr. por. Inak povedané skutkové zistenia súdu prvého stupňa sú pre oslobodenie obžalovaného spod obžaloby pre skutok 2/ tak, ako to urobil v napadnutom rozsudku, predčasné.

O takomto závere odvolacieho súdu svedčia dôkazy spočívajúce vo výpovediach svedka S. W., G. X., U. C., ako aj poškodenej maloletej S. B., ktorej výpoveď v tejto relevantnej časti považuje odvolací súd za vierohodnú, pretože ju podporujú ďalšie vo veci vykonané dôkazy, najmä výpoveď aj podľa názoru odvolacieho súdu nezaujatého svedka S. W..

Poškodená maloletá S. B. vypovedala aj to, že obžalovaný jej niekedy dal peniaze za to, že ju predával. V noci zo dňa 08.07.2016 na 09.07.2016, keď bol incident s obžalovaným a G. X., ju obžalovaný ponúkal na sex mužovi, ktorý bol menší a plešatý. S tým mužom nebola, ušla mu, potom už bol konflikt.

Svedok S. W. vypovedal aj to, že v inkriminovaný večer tancoval na diskotéke pod pohostinstvom I. s poškodenou, ktorá tam prišla s obžalovaným. Potom za ním prišiel obžalovaný a povedal mu, že mu má dať 10,- Eur alebo 20,- Eur a môže si robiť s poškodenou čo chce, avšak toto odmietol (svedok výslovne uviedol, že obžalovaný mu ponúkal poškodenú). S poškodenou potom išiel von, ale sexuálne služby mu neposkytla. Keď sa spolu vracali späť, tak ho zastavil obžalovaný a povedal, že mu má dať peniaze, lebo dopadne zle. Bola pritom aj poškodená, ktorá vtedy začala tvrdiť, že s ňou mal mať sex, čo ale nebola pravda. Uviedol aj to, že rozhovor s obžalovaným počula aj poškodená.

Svedkyňa G. X. vypovedala aj to, že aj ju chcel obžalovaný „predávať“ tak, ako poškodenú. Má vedomosť, že poškodená chodila s chlapmi za peniaze. Kamarátila sa s obžalovaným. Polovicu z toho, čo takto zarobila, dávala obžalovanému. Poškodená sa jej zdôverila, že takéto niečo robí.

V konaní teda boli produkované dostatočné dôkazy svedčiace o tom, že obžalovaný sa mal dopustiť konania majúceho znaky trestného činu, a to konkrétne zločinu kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zák., t.j. že iného (maloletú poškodenú S. B.) ponúkol na vykonávanie prostitúcie (svedkovi S. W.) a čin spáchal na chránenej osobe - dieťati. Pritom nemožno hovoriť v tejto súvislosti o tom, že by miernym pozmenením skutku 2/ v danom smere mohlo dôjsť v porušení totožnosti skutku.

Pokiaľ ide o „zvyšnú časť“ právnej kvalifikácie v obžalobe prokurátora, podľa názoru odvolacieho súdu sa túto nepodarilo vykonaným dokazovaním na súde prvého stupňa preukázať dostatočným spôsobom na vyodenie trestnoprávnej zodpovednosti obžalovaného, a to opäť s poukazom na zásadu in dubio pro reo. Vykonané dokazovanie nasvedčuje totiž skôr tomu, že poškodená vykonávala pre obžalovaného prostitúciu dobrovoľne a zároveň s ním aj spolupracovala (teda ju k nej nenútil pod hrozbou násilia). Zároveň takéto úvahy zodpovedajú možnému správaniu poškodenej, ktoré zhodne popisovali svedkovia G. X., U. C. a aj S. W., že poškodená poskytovala sexuálne služby cudzím mužom za odplatu. Niet potom dôvod uvažovať nad tým, že by bola poškodená obžalovaným pohnutá a využitá na vykonávanie prostitúcie, prípadne že by obžalovaný koristil z prostitúcie ňou vykonávanej, keď aj svedok S. W.

poprel, že by mu obžalovaná poskytla sexuálne služby. Takéto úvahy rozviedol ostatne v odôvodnení napadnutého rozsudku už i súd prvého stupňa.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. c), ods. 2 Tr. por. a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. mu vec v tejto časti vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, keď nové rozhodnutie nebolo možné urobiť na podklade skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa (§ 322 ods. 3 Tr. por.).

Po vrátení veci bude úlohou súdu prvého stupňa vec znovu prejednať so zameraním sa na odstránenie vyššie uvedených pochybení. Bude potrebné najmä doplniť dokazovanie v tom smere, či svedok S. W. zodpovedá popisu poškodenej (menší a plešatý), aby bolo možné prípadne ustáliť, či práve o ňom vypovedala poškodená ako o mužovi, ktorému ju obžalovaný prostredníctvom nej ponúkal na sex. Popis tohto svedka zatiaľ nevyplýva zo žiadneho vykonaného dôkazu na súde prvého stupňa. Dôkaz o tejto skutočnosti si súd prvého stupňa predovšetkým zabezpečí dopytom na Policajný zbor, ktorý môže poskytnúť potrebné informácie (aj operatívnu cestou), prípadne v prípade negatívnych zistení súd prvého stupňa tohto svedka opäť predvolá na hlavné pojednávanie za účelom jeho vypočutia, resp. stotožnenia popisu jeho osoby v čase spáchania skutku.

Až následne bude možné opäť vo veci rozhodnúť na základe opätovného posúdenia všetkých vo veci vykonaných dôkazov v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por.

Bude však potrebné vykonať aj ďalšie dôkazy, ak v konaní vyvstane takáto potreba. Je dôležité mať na zreteli aj povinnosť súdu vysporiadať sa s argumentáciou strán v konaní (§ 168 ods. 1 Tr. por.). Súd prvého stupňa bude pritom viazaný vyššie uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu (§ 327 ods. 1 Tr. por.), a to za rešpektovania zásady uvedenej v ustanovení § 327 ods. 2 Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.